

105

OŚWIADCZENIE RZĄDOWE

z dnia 16 kwietnia 1963 r.

w sprawie przystąpienia Tanganiki do Konwencji o obywatelstwie kobiet zamężnych, otwartej do podpisu w Nowym Jorku dnia 20 lutego 1957 r.

Podaje się niniejszym do wiadomości, że zgodnie z art. 5 Konwencji o obywatelstwie kobiet zamężnych, otwartej do podpisu w Nowym Jorku dnia 20 lutego 1957 r. (Dz. U. z 1959 r. Nr 56, poz. 334), nastąpiło dnia 28 listopada 1962 r.

złożenie przez Rząd Tanganiki dokumentu przystąpienia do powyższej Konwencji.

Minister Spraw Zagranicznych: w z. J. Winiewicz

106

OBWIESZCZENIE MINISTRA SPRAWIEDLIWOŚCI

z dnia 8 kwietnia 1963 r.

w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu prawa o notariacie.

1. Na podstawie art. 2 ustawy z dnia 21 grudnia 1962 r. o zmianie prawa o notariacie (Dz. U. Nr 66, poz. 328) ogłasza się w załączniku do niniejszego obwieszczenia jednolity tekst ustawy z dnia 25 maja 1951 r. — Prawo o notariacie (Dz. U. z 1951 r. Nr 36, poz. 276, z 1954 r. Nr 1, poz. 1; z 1956 r. Nr 16, poz. 88 i z 1960 r. Nr 11, poz. 68) z uwzględnieniem zmian wprowadzonych ustawą z dnia 21 grudnia 1962 r. o zmianie prawa o notariacie (Dz. U. Nr 66, poz. 328) i zmian wynikających z przepisów ogłoszonych przed dniem wydania jednolitego tekstu, z zastosowaniem ciągłej numeracji rozdziałów, artykułów, paragrafów i punktów.

2. Jednolity tekst nie obejmuje art. 58, 58¹, 60 i 61 Prawa o notariacie w brzmieniu:

- 1) „Art. 58 § 1. Notariusze, wpisani na listę notariuszów w dniu wejścia w życie ustawy, stają się notariuszami w rozumieniu tej ustawy.
§ 2. Asesorzy notarialni, wpisani na listę w dniu wejścia w życie ustawy, mogą być mianowani na stanowiska notariuszów, jeżeli odpowiadają wymaganiom przewidzianym w art. 11 pkt 1—4”.
- 2) „Art. 58¹. W razie mianowania asesorem notarialnym aplikanta notarialnego, który złożył egzamin notarialny przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, zalicza się mu do okresu pracy na stanowisku asesora notarialnego czas pracy na stanowisku aplikanta od dnia złożenia egzaminu”.
- 3) „Art. 60. W okresie do dnia 31 grudnia 1954 r. czynności zastępcy notariusza pełnić może również sędzia wyznaczony przez Ministra Sprawiedliwości”.
- 4) „Art. 61 § 1. Znosi się izby notarialne.
§ 2. Minister Sprawiedliwości w porozumieniu z Ministrem Finansów i po porozumieniu z Centralną Radą Związków Zawodowych określi w drodze rozporządzenia zasady i tryb likwidacji majątku izb notarialnych

oraz funduszy zapomogowych i ubezpieczeniowych tych izb”.

3. Jednolity tekst nie obejmuje również następujących przepisów o dniu wejścia w życie ustaw:

- 1) art. 64 ustawy z dnia 25 maja 1951 r. — Prawo o notariacie (Dz. U. Nr 36, poz. 276) w brzmieniu:
„Art. 64. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1952 r.”;
- 2) art. 3 dekretu z dnia 30 grudnia 1953 r. o zmianie prawa o notariacie (Dz. U. z 1954 r. Nr 1, poz. 1) w brzmieniu:
„Art. 3. Dekret wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.”;
- 3) art. 3 dekretu z dnia 16 maja 1956 r. o zmianie prawa o notariacie (Dz. U. Nr 16, poz. 88) w brzmieniu:
„Art. 3. Dekret wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.”;
- 4) art. 2 ustawy z dnia 17 lutego 1960 r. o zmianie prawa o notariacie (Dz. U. Nr 11, poz. 68) w brzmieniu:
„Art. 2. Ustawa wchodzi w życie z dniem ogłoszenia z mocą od dnia 1 stycznia 1960 r.”;
- 5) art. 3 ustawy z dnia 21 grudnia 1962 r. o zmianie prawa o notariacie (Dz. U. Nr 66, poz. 328) w brzmieniu:
„Art. 3. Ustawa wchodzi w życie z dniem ogłoszenia”.

4. Art. 11 pkt 1—4 Prawa o notariacie powołany w art. 58 § 2 tegoż prawa oznaczony jest w tekście jednolitym jako art. 12.

Minister Sprawiedliwości: M. Rybicki

Załącznik do obwieszczenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 8 kwietnia 1963 r. (poz. 106).

USTAWA

z dnia 25 maja 1951 r.

Prawo o notariacie.

Rozdział 1.

Przepisy ogólne.

Art. 1. Państwowe biura notarialne są powołane do sporządzania aktów, którym strony obowiązane są lub chcą nadać formę notarialną, do uwierzytelniania i poświadczania dokumentów oraz do dokonywania innych czynności zleconych przez prawo.

Art. 2. Minister Sprawiedliwości ustala ilość państwowych biur notarialnych oraz plan ich rozmieszczenia.

Art. 3. Państwowe biuro notarialne obejmuje jednego lub więcej notariuszów oraz pracowników notarialnych.

Art. 4. Kierownictwo biura sprawuje notariusz wyznaczony przez Ministra Sprawiedliwości.

Art. 5. § 1. Czynności notarialnych dokonuje notariusz.

§ 2. Minister Sprawiedliwości może powierzyć asesorowi notarialnemu pełnienie czynności notarialnych przez określony czas.

§ 3. W razie niemożności pełnienia czynności przez notariusza prezes sądu wojewódzkiego powierza na ten okres czasu pełnienie czynności notarialnych asesorowi notarialnemu.

§ 4. W przypadkach nagłych kierownik państwowego biura notarialnego może powierzyć na okres najwyżej pięciu dni pełnienie czynności notarialnych asesorowi notarialnemu, o czym bezzwłocznie zawiadamia prezesa sądu wojewódzkiego.

§ 5. Przepisy dotyczące notariuszy stosuje się odpowiednio do asesora notarialnego w czasie pełnienia przez niego obowiązków notariusza.

Art. 6. § 1. W przypadkach niemożności pełnienia czynności przez notariusza prezes sądu wojewódzkiego może wyjątkowo powierzyć pełnienie obowiązków notariusza:

a) aplikantom notarialnym,

b) osobom mającym kwalifikacje na stanowisko notariusza.

§ 2. Kierownik państwowego biura notarialnego w przypadkach nagłych może powierzyć osobom wymienionym w § 1 pełnienie obowiązków notariusza, nie dłużej jednak niż na pięć dni. Kierownik biura bezzwłocznie zawiadamia o tym prezesa sądu wojewódzkiego.

Art. 7. § 1. Czynności notarialnych dokonuje się w lokalu państwowego biura notarialnego.

§ 2. Poza tym lokalem czynność notarialna może być dokonana, jeżeli tego wymaga charakter czynności albo jeżeli strona z usprawiedliwionych przyczyn nie może stawić się do państwowego biura notarialnego.

Art. 8. § 1. Zwierzchni nadzór nad działalnością państwowych biur notarialnych sprawuje Minister Sprawiedliwości.

§ 2. Minister Sprawiedliwości wykonuje nadzór przez organy powołane do sprawowania nadzoru nad sądami powszechnymi oraz przez prezesów sądów wojewódzkich.

Art. 9. § 1. Za dokonanie czynności notarialnych państwowe biura notarialne pobierają opłaty na rzecz Skarbu Państwa.

§ 2. Wysokość opłat oraz zasady pobierania i zwalniania od nich określa w drodze rozporządzenia Minister Sprawiedliwości w porozumieniu z Ministrem Finansów.

Art. 10. Minister Sprawiedliwości określi wzory pieczęci dla państwowych biur notarialnych.

Rozdział 2.

Objęcie i zmiana stanowiska notariusza.

Art. 11. Notariuszów mianuje, przenosi na inne miejsce służbowe oraz zwalnia Minister Sprawiedliwości.

Art. 12. Na stanowisko notariusza może być mianowany, kto:

- 1) daje rękojmię należytego wykonywania obowiązków notariusza w Polsce Ludowej,
- 2) posiada obywatelstwo polskie i korzysta w pełni z praw publicznych i obywatelskich praw honorowych oraz ma pełną zdolność do czynności prawnych,
- 3) jest nieskazitelnego charakteru,
- 4) ukończył wyższe studia prawnicze,
- 5) odbył aplikację notarialną,
- 6) złożył egzamin notarialny,
- 7) pracował w charakterze asesora notarialnego co najmniej 1 rok.

Art. 13. § 1. Od wymagań określonych w art. 12 pkt 5, 6 i 7 zwolnieni są:

- 1) profesorowie i docenci prawa cywilnego i postępowania cywilnego polskich szkół wyższych,
- 2) osoby, które ukończyły wyższe studia prawnicze i na stanowiskach sędziowskich co najmniej trzy lata orzekały w sprawach cywilnych,
- 3) osoby, które ukończyły wyższe studia prawnicze oraz pozostawały w ciągu co najmniej trzech lat w Ministerstwie Sprawiedliwości na stanowiskach związanych z pracą nadzorczą nad państwowymi biurami notarialnymi.

§ 2. Przepisy pkt 2 i 3 § 1 mają zastosowanie, jeżeli od wykonywania wymienionych w nich czynności nie upłynęło więcej niż trzy lata.

Art. 14. Obejmując stanowisko notariusz składa wobec prezesa właściwego sądu wojewódzkiego ślubowanie według roty przepisanej dla pracowników państwowych. Notariusz przechodzący z jednego stanowiska notarialnego na inne nie składa ponownego ślubowania.

Rozdział 3.

Obowiązki i prawa notariuszów.

Art. 15. Notariusz obowiązany jest wiernie służyć Polsce Ludowej, czuwać nad zgodnością z prawem dokonywanych czynności notarialnych, obowiązki swe wypełniać sumiennie i gorliwie, dochować tajemnicy służbowej oraz w postępowaniu swym kierować się zasadami godności, uczciwości i sprawiedliwości społecznej.

Art. 16. § 1. Notariusz obowiązany jest przy dokonywaniu czynności notarialnych czuwać nad należyтым zabezpieczeniem praw i interesów instytucji i przedsiębiorstw państwowych oraz innych podmiotów gospodarki uspołecznionej, organizacji społecznych, a także osób fizycznych.

§ 2. Notariusz obowiązany jest udzielać stronom potrzebnych objaśnień dotyczących dokonywanej czynności notarialnej.

Art. 17. § 1. Ze stanowiskiem notariusza nie wolno łączyć innego stanowiska pracownika państwowego z wyjątkiem nauczyciela i pracownika nauki.

§ 2. Notariuszowi nie wolno podejmować się zajęcia ubocznego; nie dotyczy to działalności naukowej, pedagogicznej, literackiej, artystycznej i publicystycznej.

§ 3. Notariusz obowiązany jest zawiadomić prezesa właściwego sądu wojewódzkiego o zamiarze podjęcia się zajęcia ubocznego.

Art. 18. § 1. Notariusz jest pracownikiem państwowym.

§ 2. Do notariusza stosuje się przepisy o państwowej służbie cywilnej, o ile niniejsze prawo inaczej nie stanowi.

Art. 19. § 1. Za naruszenie obowiązków służbowych notariusz niezależnie od odpowiedzialności karnej lub cywilnej ponosi odpowiedzialność dyscyplinarną lub porządkową według przepisów o państwowej służbie cywilnej.

§ 2. Do kompletu orzekającego komisji dyscyplinarnej wchodzi jeden notariusz powoływany przez Ministra Sprawiedliwości.

Rozdział 4.

Aplikanci i asesory notarialni.

Art. 20. Aplikantem notarialnym może być mianowany ten, kto odpowiada warunkom określonym w art. 12 pkt 1—4.

Art. 21. Aplikantów mianuje, przydziela do określonych biur notarialnych i zwalnia prezes sądu wojewódzkiego. Przeniesienie aplikanta do okręgu innego sądu wojewódzkiego należy do Ministra Sprawiedliwości.

Art. 22. § 1. Aplikacja notarialna trwa dwa lata i powinna być zakończona egzaminem notarialnym.

§ 2. Minister Sprawiedliwości może w poszczególnych przypadkach skrócić aplikację do jednego roku.

Art. 23. Minister Sprawiedliwości może zaliczyć na poczet aplikacji notarialnej okres pracy na stanowisku aplikanta sądowego, jednak nie dłuższy niż sześć miesięcy, pracownikowi zaś notarialnemu, który ukończył wyższe studia

prawnicze, może zaliczyć także okres pracy w biurze notarialnym.

Art. 24. Liczbę aplikantów notarialnych oznacza Minister Sprawiedliwości.

Art. 25. Minister Sprawiedliwości określi w drodze rozporządzenia organizację aplikacji notarialnej oraz zakres egzaminu notarialnego, tryb jego przeprowadzania i skład komisji egzaminacyjnej.

Art. 26. § 1. Aplikanta notarialnego, który ukończył aplikację i zdał egzamin notarialny, Minister Sprawiedliwości może mianować asesorem notarialnym.

§ 2. Asesor notarialny wykonuje swoje obowiązki w okręgu sądu wojewódzkiego wymienionym w nominacji. Prezes sądu wojewódzkiego przydziela asesora notarialnego do określonego biura notarialnego.

§ 3. Przeniesienie asesora notarialnego do okręgu innego sądu wojewódzkiego oraz zwolnienie należy do Ministra Sprawiedliwości.

Art. 27. Przepisy art. 18 i 19 stosuje się odpowiednio do aplikantów i asesorów notarialnych.

Rozdział 5.

Pracownicy notarialni.

Art. 28. § 1. Do pracowników notarialnych stosuje się przepisy dotyczące pracowników państwowych.

§ 2. Minister Sprawiedliwości określi w drodze rozporządzenia warunki szczególne przyjęcia pracowników notarialnych.

Rozdział 6.

Zakres działania państwowych biur notarialnych.

Art. 29. Państwowe biura notarialne wykonują następujące czynności:

- 1) sporządzają akty notarialne,
- 2) sporządzają poświadczenia,
- 3) doręczają oświadczenia,
- 4) spisują protokoły w przypadkach prawem przewidzianych,
- 5) sporządzają protesty weksli, czeków, warrantów i innych dokumentów,
- 6) przyjmują na przechowanie dokumenty,
- 7) wykonują w postępowaniu spadkowym czynności prawem przewidziane,
- 8) sporządzają wypisy, odpisy i wyciągi,
- 9) sporządzają na żądanie stron projekty aktów, oświadczeń i dokumentów,
- 10) dokonują innych czynności zleconych przez prawo.

Art. 30. Państwowemu biuru notarialnemu nie wolno dokonywać czynności sprzecznych z prawem lub naruszających zasady współżycia społecznego w Państwie Ludowym.

Art. 31. § 1. Nie wolno notariuszowi dokonywać czynności notarialnych, które dotyczą:

- 1) samego notariusza,
- 2) jego małżonka,

3) krewnych lub powinowatych notariusza w linii prostej bez ograniczenia stopnia, w linii bocznej zaś — krewnych i powinowatych do trzeciego stopnia włącznie,

4) osób związanych z notariuszem z tytułu przysposobienia, opieki lub kurateli.

§ 2. Zakaz, objęty przepisem poprzedzającym, obowiązuje również zastępcę notariusza względem osób pozostających w stosunku oznaczonym w § 1 bądź do zastępowanego notariusza, bądź do samego zastępcy.

§ 3. Ograniczenia, wymienione w § 1 pod pkt 2 i 3, trwają także po ustaniu małżeństwa notariusza bądź też zastępcy.

Art. 32. Osobie, której odmówiono dokonania czynności notarialnej, należy na jej żądanie podać na piśmie przyczyny odmowy z pouczeniem o trybie zaskarżenia odmowy.

Art. 33. Na odmowę dokonania czynności notarialnej osoba zainteresowana może wnieść w terminie tygodniowym zażalenie do sądu wojewódzkiego według siedziby państwowego biura notarialnego. Zażalenie wnosi się do państwowego biura notarialnego, które niezwłocznie przedstawia zażalenie ze swoim wyjaśnieniem sądowi wojewódzkiemu. Sąd wojewódzki orzeka postanowieniem na posiedzeniu niejawnym w trybie postępowania niespornego. Postanowienie sądu wojewódzkiego nie podlega zaskarżeniu.

Rozdział 7.

Tryb dokonywania czynności notarialnych.

Art. 34. § 1. Przy dokonywaniu czynności notarialnej notariusz obowiązany jest stwierdzić tożsamość stawających.

§ 2. Jeżeli stawający nie są notariuszowi osobiście znani, notariusz ustala ich tożsamość na podstawie dowodu osobistego lub legitymacji służbowej; w braku takich dokumentów tożsamość stawającego może być stwierdzona na podstawie oświadczenia dwóch znanych notariuszowi osób.

§ 3. Sposób stwierdzenia tożsamości notariusz powinien zaznaczyć w spisującym dokumencie.

§ 4. Nie wolno notariuszowi dokonywać czynności notarialnej, jeżeli przekona się, że stawający nie ma zdolności do czynności prawnych.

Art. 35. Jeżeli biorący udział w czynności nie zna języka polskiego i do czynności nie jest dołączony przekład na inny znany mu język, notariusz powinien przetłumaczyć akt osobiście lub przy pomocy tłumacza.

Art. 36. Jeżeli biorący udział w czynności jest ślepy, głuchy lub głuchoniemy, notariusz obowiązany jest przekonać się w sposób wyłączający wszelką wątpliwość, czy czynność jest zgodna z wolą biorącego w niej udział.

Art. 37. Jeżeli biorący udział w czynności nie umie lub nie może pisać, powinien na dokumencie złożyć tuszowy odcisk palca, obok tego zaś odcisku inna osoba wypisze imię i nazwisko nie umiejącego lub nie mogącego pisać, umieszczając swój podpis.

Art. 38. Jeżeli biorący udział w czynności może położyć podpis jedynie w alfabecie nieznanym notariuszowi, należy przybrać osobę wiarogodną, znającą ten alfabet, celem odczytania i stwierdzenia podpisu.

Art. 39. Jeżeli przepis szczególny nie stanowi inaczej, dokumenty notarialne można sporządzać na maszynie do pisania; można również używać formularzy drukowanych.

Art. 40. § 1. Tekst sporządzanych aktów notarialnych oraz dokumentów uwierzytelnianych i poświadczanych powinien być napisany jasno i wyraźnie. Liczby, numery i terminy z wyjątkiem numeru aktu powinny być wyrażone słownie przez wypisanie ich literami, jeżeli są pierwszy raz przytoczone. Ostatecznie wyprowadzone liczby oraz sumy przypadające do wypłaty powinny być wypisane literami.

§ 2. Wszelkie skrobania i wywabiania są niedopuszczalne; wolne miejsca powinny być przekreślone; poprawki i dopiski należy omawiać na końcu dokumentu przed złożeniem podpisów przez osoby biorące udział w czynności lub przed złożeniem podpisu przez notariusza, jeżeli chodzi o dokument nie podpisany przez strony. Zbyteczne wyrazy albo ich części powinny być przekreślone w ten sposób, aby można było odczytać, co zostało przekreślone; przekreślenia należy na końcu dokumentu omówić przed złożeniem podpisów. Przekreślenia nie omówione uważa się za nie dokonane.

Art. 41. Podpisy na aktach notarialnych i poświadczanych dokumentach składane są w obecności notariusza. Jeżeli podpis złożony był w nieobecności notariusza, podpisujący powinien potwierdzić notariuszowi, że podpis sam złożył, co notariusz powinien stwierdzić.

Art. 42. § 1. Niezależnie od opłaty za dokonanie czynności notarialnych notariusz pobiera na rzecz Skarbu Państwa podatki i opłaty skarbowe należne w związku z dokonywaną czynnością.

§ 2. Strony stawające odpowiadają solidarnie wobec Skarbu Państwa za opłatę przypadającą za dokonanie czynności notarialnej.

§ 3. Państwowe biuro notarialne wymienia na każdym sporządzonym dokumencie wysokość pobranej opłaty za dokonanie czynności notarialnej oraz podatków i opłat skarbowych.

Rozdział 8.

Akty notarialne.

Art. 43. Państwowe biuro notarialne spisuje akt notarialny, jeżeli strony obowiązane są lub chcą dokonać czynności prawnej w formie aktu notarialnego ze względu na to, iż zachowanie tej formy jest przepisane przez prawo bądź zastrzeżone przez umowę stron albo też odpowiada ich porozumieniu.

Art. 44. Co do formy i trybu sporządzania testamentu notarialnego państwowe biuro notarialne stosuje odpowiednie przepisy prawa cywilnego.

Art. 45. § 1. Akt notarialny zawiera:

- 1) dzień, miesiąc i rok sporządzenia aktu, a w razie potrzeby lub na żądanie strony — godzinę i minutę rozpoczęcia i podpisania aktu,
- 2) miejsce sporządzenia aktu,
- 3) oznaczenie państwowego biura notarialnego oraz imię i nazwisko notariusza, jeżeli zaś akt sporządza zastępca notariusza — imię i nazwisko zastępcy,

- 4) imię, nazwisko i miejsce zamieszkania stron stawających oraz osób obecnych przy akcie, oznaczenie lub nazwę i siedzibę instytucji, przedsiębiorstw, organizacji i innych podmiotów biorących udział w akcie, z wymienieniem imienia, nazwiska i miejsca zamieszkania obecnych przy akcie ich przedstawicieli,
- 5) oświadczenia stron z powołaniem się w razie potrzeby na dołączone do aktu dokumenty,
- 6) stwierdzenie na żądanie stron faktów, które zaszyły przy spisaniu aktu,
- 7) stwierdzenie, że akt został odczytany, przyjęty i podpisany,
- 8) podpisy stron stawających oraz osób obecnych przy akcie,
- 9) podpis notariusza.

Ponadto akt notarialny powinien zawierać inne stwierdzenia, których potrzeba umieszczenia w akcie wynika z przepisów szczególnych.

§ 2. Załączniki do aktu notarialnego powinny być parafowane przez osoby podpisujące akt oraz przez notariusza.

§ 3. Jeżeli w akcie bierze udział osoba nie umiejąca lub nie mogąca podpisać się, notariusz stwierdza, że osoba ta aktu nie podpisała, i podaje, z jakich powodów.

Art. 46. Akty należy pisać na oddzielnych arkuszach; dwa lub więcej arkuszy powinny być zeszyte, ponumerowane i parafowane.

Art. 47. Akt przed podpisaniem będzie odczytany przez notariusza lub w jego obecności. Przy czytaniu aktu notariusz powinien się przekonać, że stawający dokładnie rozumieją treść i znaczenie aktu. Na żądanie odczytane będą również załączniki aktu.

Rozdział 9.

Poświadczenia.

Art. 48. Państwowe biuro notarialne poświadcza:

- 1) zgodność odpisu lub wyciągu z okazanym dokumentem,
- 2) własnoręczność podpisu na dokumencie,
- 3) datę okazania dokumentu,
- 4) pozostawanie osoby przy życiu lub w określonym miejscu,
- 5) stawiennictwo lub niestawiennictwo osoby.

Art. 49. § 1. Biura gromadzkich rad narodowych i właściwe organy administracji prezydiów rad narodowych osiedli oraz prezydiów miejskich rad narodowych miast, w których nie ma państwowych biur notarialnych, są upoważnione do dokonywania dla mieszkańców tych gromad, osiedli i miast następujących czynności:

- 1) poświadczania własnoręczności podpisu:
  - a) na podaniach do urzędów i instytucji,
  - b) na pismach upoważniających do odbioru z poczty korespondencji, przesyłek i pieniędzy oraz odbioru dokumentów z urzędów i instytucji,
  - c) na oświadczeniach stwierdzających stan rodzinny i majątkowy składającego oświadczenie,

- d) na dokumentach w sprawach pomocy kredytowej udzielanej rolnikom przez instytucje kredytowe,
- 2) poświadczania zgodności odpisów z dokumentami stwierdzającymi wykonanie obowiązków podatkowych, dostaw obowiązkowych i świadczeń.

§ 2. Minister Sprawiedliwości może w drodze rozporządzenia rozszerzyć zakres czynności notarialnych dokonywanych przez prezydium rad narodowych, o których mowa w § 1.

§ 3. Przepisy dotyczące czynności notarialnych stosuje się odpowiednio do poświadczeń wymienionych w § 1.

Art. 50. § 1. Każde poświadczenie zawiera oznaczenie miejsca, daty, a na żądanie strony również godziny dopełnienia czynności, oznaczenie państwowego biura notarialnego, podpis notariusza i pieczęć biura.

§ 2. Jeżeli poświadczony dokument zawiera więcej niż jeden arkusz, powinien być ponumerowany, zeszyty, parafowany i spojony pieczęcią.

Art. 51. Notariusz poświadcza zgodność odpisu lub wyciągu z okazanym dokumentem, jeżeli dokument może mieć znaczenie prawne. Jeżeli okazany dokument zawiera cechy szczególne (dopiski, poprawki itp.), notariusz stwierdza to w poświadczeniu.

Art. 52. § 1. Notariusz poświadcza podpis, jeżeli treść dokumentu nie jest sprzeczna z prawem lub zasadami współżycia społecznego w Państwie Ludowym.

§ 2. Notariusz poświadcza, że podpis lub tuszowy odcisk palca osoby nie umiejącej lub nie mogącej pisać został położony w jego obecności bądź uznany za własny.

Art. 53. § 1. Notariusz poświadcza na dokumencie datę, a na żądanie strony także godzinę i minutę okazania mu dokumentu.

§ 2. W poświadczeniu notariusz wymienia imię, nazwisko i miejsce zamieszkania osoby okazującej dokument.

Art. 54. Fakt znajdowania się osoby przy życiu lub w określonym miejscu poświadcza się w razie zgłoszenia się osoby w państwowym biurze notarialnym albo w razie przekonania się o tym przez notariusza poza biurem. W poświadczeniu należy wymienić imię, nazwisko i miejsce zamieszkania osoby, o którą chodzi, oraz dzień, godzinę i minutę stwierdzenia pozostawania osoby przy życiu lub w określonym miejscu.

Art. 55. § 1. Notariusz poświadcza stawiennictwo stron i złożone przez nie oświadczenia.

§ 2. Na żądanie strony stawającej poświadcza się niestawiennictwo strony drugiej.

§ 3. Czynności, określone w §§ 1 i 2, notariusz stwierdza protokołem.

Rozdział 10.

Doręczanie oświadczeń.

Art. 56. § 1. Notariusz doręcza na żądanie oświadczenia mogące mieć skutki prawne.

§ 2. Żądający doręczenia wnosi ustnie do protokołu, wręcza lub przesyła notariuszowi podpisaną przez siebie treść oświadczenia.

§ 3. Doręczenie oświadczenia następuje we wskazanym miejscu przy odpowiednim stosowaniu przepisów postępowania cywilnego, dotyczących doręczenia pism procesowych.

§ 4. O dopełnionej czynności notariusz spisuje protokół. Jeżeli strona przeciwna poda ustnie do protokołu lub wręczy pisemną odpowiedź, notariusz zamieszcza odpowiedź w protokole.

§ 5. Notariusz wydaje poświadczenie doręczenia, w którym zamieszcza tekst oświadczenia, nazwiska i imiona stron, datę doręczenia oświadczenia lub odmowę przyjęcia, a także otrzymaną odpowiedź.

Art. 57. Za zgodą osoby żądającej doręczenia notariusz może dokonać doręczenia listem poleconym za zwrotnym poświadczeniem odbioru. W tym przypadku protokół obejmuje treść uczynionego doręczenia i wzmiankę o przesłaniu pocztą.

Rozdział 11.

Protokoly.

Art. 58. § 1. Notariusz spisuje protokoly walnych zgromadzeń organizacji społecznych, stowarzyszeń, spółdzielni i spółek na żądanie lub w przypadkach prawem przewidzianych.

§ 2. Jeżeli statut lub przepis szczególny nie stanowią inaczej, protokół podpisują przewodniczący zgromadzenia i notariusz.

§ 3. Poza tym notariusz spisuje protokoly celem stwierdzenia przebiegu pewnych czynności i zdarzeń, pociągających za sobą skutki prawne, oraz w innych przypadkach prawem przewidzianych.

§ 4. Protokoly spisuje się w formie aktu notarialnego.

Rozdział 12.

Protesty.

Art. 59. Przy sporządzaniu protestów weksli, czeków, warrantów i innych dokumentów państwowe biuro notarialne stosuje przepisy prawne właściwe dla tych czynności.

Rozdział 13.

Przyjmowanie dokumentów na przechowanie.

Art. 60. Z przyjęcia dokumentu na przechowanie spisuje się protokół, w którym wymienia się datę przyjęcia, imię, nazwisko i miejsce zamieszkania osoby składającej dokument oraz wskazanie, komu i pod jakimi warunkami dokument ma być wydany, tudzież opis dokumentu. Przyjęty na przechowanie dokument wydaje się osobie wymienionej w protokole lub jej następcy prawnemu za pokwitowaniem.

Rozdział 14.

Wydawanie wypisów, odpisów i wyciągów.

Art. 61. § 1. Państwowe biuro notarialne wydaje wypisy aktu stronom stawającym albo tym, dla których zastrzeżono

prawo otrzymania wypisu lub ich następcom prawnym, każdej osobie tylko po jednym wypisie, chyba że w akcie postanowiono inaczej.

§ 2. Poza tym wypis aktu może być wydany za zgodą stron lub na podstawie postanowienia sądu wojewódzkiego, w którego okręgu znajduje się państwowe biuro notarialne. Sąd orzeka w tym przedmiocie w trybie postępowania nie-spornego po wysłuchaniu stron biorących udział w akcie, jeżeli stawia się na wezwanie. Postanowienie sądu wojewódzkiego nie podlega zaskarżeniu.

Art. 62. § 1. Informacje pisemne i inne dokumenty wydaje się osobom, na których żądanie zostały dokonane czynności notarialne; jeżeli z istoty stosunku prawnego to wynika, wydaje się je stronie, której czynność notarialna dotyczy.

§ 2. W przypadkach prawem przewidzianych państwowe biuro notarialne przesyła sądom i innym władzom państwowym informacje pisemne i inne dokumenty.

§ 3. Wiadomości ustnych o swoich czynnościach notariusz może udzielić jedynie instytucjom i osobom, które mają prawo otrzymać odpisy dokumentów stwierdzających te czynności.

Art. 63. W nagłówku wypisu zaznacza się, że wydawany dokument jest wypisem. Wypis powinien być dosłownym powtórzeniem oryginału, jednakże poprawek i przekreśleń znajdujących się w oryginale nie należy zamieszczać w wypisie. W końcu wypisu zaznacza się, komu i kiedy wypis wydano. Wypis podpisuje notariusz i zaopatruje pieczęcią państwowego biura notarialnego. Wypis, mający więcej niż jeden arkusz, będzie ponumerowany, zeszyty, parafowany i spojony pieczęcią.

Art. 64. § 1. Odpisy wierzytelne i wyciągi mogą być wydawane w dowolnej ilości egzemplarzy na tych samych zasadach, na jakich wydaje się wypisy.

§ 2. Przepisy art. 63 stosuje się odpowiednio do odpisów i wyciągów.

Rozdział 15.

Przechowywanie akt i prowadzenie ksiąg notarialnych.

Art. 65. Minister Sprawiedliwości wyda w drodze rozporządzenia szczegółowe przepisy o przechowywaniu akt w państwowych biurach notarialnych i składaniu akt do archiwum oraz o księgach notarialnych, trybie ich prowadzenia, tudzież o sposobie czynienia wzmianek o wydaniu wypisów, odpisów, wyciągów i innych dokumentów przez państwowe biura notarialne.

Rozdział 16.

Przepisy przejściowe i końcowe.

Art. 66. § 1. W okresie do dnia 31 grudnia 1965 r. prezes sądu wojewódzkiego może w przypadkach niemożności pełnienia czynności przez notariusza powierzyć pełnienie obowiązków notariusza osobom, które co najmniej od lat pięciu pracowały w zawodzie notarialnym, a ostatnio zatrudnione były w państwowym biurze notarialnym w charakterze radcy, referendarza lub podreferendarza.

§ 2. W tym samym okresie czasu kierownik państwowego biura notarialnego w przypadkach nagłych może powierzyć osobom wymienionym w § 1 pełnienie obowiązków notariusza, nie dłużej jednak niż na pięć dni. Kierownik biura bezzwłocznie zawiadamia o tym prezesa sądu wojewódzkiego.

Art. 67. Tracą moc:

- 1) rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 27 października 1933 r. — Prawo o notariacie,

- 2) dekret z dnia 24 stycznia 1946 r. o przenoszeniu i zwalnianiu notariuszów oraz o powierzaniu pełnienia obowiązków notariuszów sędziom i prokuratorom w okresie przejściowym (Dz. U. z 1946 r. Nr 6, poz. 54, z 1947 r. Nr 65, poz. 386, z 1948 r. Nr 57, poz. 452, z 1949 r. Nr 55, poz. 436, z 1951 r. Nr 6, poz. 53).

Art. 68. Wykonanie ustawy porucza się Ministrowi Sprawiedliwości.

Reklamacje z powodu niedoręczenia poszczególnych numerów wносить należy do Administracji Wydawnictw Urzędu Rady Ministrów (Warszawa, ul. Krakowskie Przedmieście 50) w terminie 10 do 15 dni po otrzymaniu następnego kolejnego numeru.

Oplata za prenumeratę Dziennika Ustaw wynosi: rocznie 75,— zł, półrocznie 45,— zł.
Oplata za prenumeratę załącznika do Dziennika Ustaw wynosi: rocznie 45,— zł, półrocznie 27,— zł.

Prenumeratę można zgłaszać tylko na okres roczny (od I.I) lub na okres półroczny (od I.I i od I.VII). Oplata powinna być uiszczona co najmniej na miesiąc przed okresem prenumeraty, a więc za okres roczny lub za I półrocze — do dnia 30 listopada, za II półrocze — do dnia 31 maja. Do abonentów, którzy opłacą prenumeratę po tych terminach, wysyłka pierwszych numerów dokonana zostanie z opóźnieniem. Jednostki na rozrachunku gospodarczym i inni abonenci powinni dokonać wpłat za prenumeratę na konto Narodowego Banku Polskiego, Oddział IV Miejski, Warszawa, nr 1528-91-903, cz. 3, dz. 7, rozdz. 3. Rachunków za prenumeratę nie wystawia się. Na odcinku wpłaty należy podać dokładną nazwę instytucji (bez skrótów), nazwę i numer doręczającego urzędu pocztowego (jak Warszawa 10, Poznań 3 itp.), powiat, ulicę, nr domu, nr skrytki pocztowej oraz ilość zamawianych egzemplarzy Dziennika Ustaw.

Pojedyncze egzemplarze Dziennika Ustaw nabywać można w punktach sprzedaży w Warszawie: Al. I Armii Wojska Polskiego 2/4, „Dom Książki” — Księgarnia Prawno-Ekonomiczna — ul. Nowy Świat 1, kiosk „Domu Książki” w gmachu sądów — al. Gen. Świerczewskiego 127, w kasach Sądów Wojewódzkich w: Białymstoku, Katowicach, Kielcach, Koszalinie, Łodzi, Olsztynie, Opolu, Rzeszowie, Wrocławiu i Zielonej Górze oraz w kasach Sądów Powiatowych w: Bydgoszczy, Bytomiu, Cieszynie, Częstochowie, Gdańsku, Gdyni, Gliwicach, Gnieźnie, Jeleniej Górze, Kaliszu, Krakowie, Lublinie, Nowym Sączu, Ostrowie Wlkp., Poznaniu, Przemysłu, Raciborzu, Radomiu, Szczecinie, Tarnowie, Toruniu i Zamościu.

Redakcja: Urząd Rady Ministrów — Biuro Prawne, Warszawa, al. Ujazdowskie 1/3.
Administracja: Administracja Wydawnictw Urzędu Rady Ministrów, Warszawa, ul. Krakowskie Przedmieście 50.

Tłoczono z polecenia Prezesa Rady Ministrów w Zakładach Graficznych „Tamka”, Warszawa, ul. Tamka 3.